

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:
 Éves ár 150.— L., félévre 85.— L.
 Egyes szám ára 4.— L.
 Külföldre egész évre 250.— L.

FŐSZERKESZTŐ:
GYALLAY DOMOKOS

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 CLUJ,
 Strada Baron L. Pop 5. szám.
 Megjelenik minden szombatou.

Öröm és megnyugvás az erdélyi katólikusok körében.

Az erdélyi katólikus egyház életében nagy-jelentőségű fordulat történt a közelmúlt napokban. Az egész magyarság tiszteletét és szeretetét élvező gróf Majláth püspök mellé, akit az életkorral járó nehézségek hátráltatnak a súlyos hivatás betöltésében, segítő társat, helyettes püspököt nevezett ki a pápai szék Vorbuchner Adolf személyében.

A közvélemény nagy örömmel és megnyugvással vette tudomásul a ki nevezést. Az volt ugyanis az aggodalom, hogy a püspök helyettesének a kijelölésébe a politika is bele fog játszani és olyan személyt állítat a katólikus egyház ügyeinek intézésére, aki nem a hívek vallásos érdekeinek, hanem a hatalomnak a szolgálatát tekinti főfeladatának. Ez az aggodalom azonban jogosabb volt, mert az uralomváltás óta az

erdélyi katólikus egyháznak sok támadást kellett szenvednie elfogult emberek részéről. A támadások nemcsak zavarokat idéztek föl, de súlyos veszteségekkel is jártak. Jogos volt föl a kérdés, hogy mi lesz a püspök helyettesének változása után, nem szaporodnak-e erősödnek-e meg a katólikus egyház ellen-

Az aggodalom most már nemcsak a jelenre, hanem a jövőre nézve is tárgyaltanná vált.

Vorbuchner Adolfot ugyanis utódlási joggal nevezték ki a püspök helyettesévé s így az egyházi élet jövődjének sorsa hosszú időre az ő személyéhez, egyéniségéhez van kötve.

Vorbuchner Adolf személye pedig teljes kezességet nyújt arra nézve, hogy az erdélyi katólikus egyházban a hívek meg fogják találni lelki életük nyugalmát, jogos igényeit. Vorbuchner Adolf, mint egy osztrák családból származó, de Erdélyben szolgáló katonaeorvosnak a fia, a mi földünknek a szülőtte, a mi műveltségünknek részese, a mi érzésvilágunknak ismerője és hordozója. Édesanyja törzsökös magyar asszony volt, így hát a legszentebb kötelék, az anyanyelv fűzi a magyarsághoz, amelynek tulyomok tömegéből a főpásztorlására bizott nyáj kitélik.

Vorbuchner Adolf.

Eddigi papi szolgálata olyan városokban folyt, amelyekben vegyesen lanknak Erdély népei. Bizonyára sok tapasztalatot szerzett abban a tekintetben, hogyan kell az egyház érdekeit nemcsak az állam, de a hívek nemzeti jogaival és kívánalmaival összeegyeztetni. Az erdélyi magyarság nem is kíván egyebet az ő egyházától, minthogy azok kebelén nyugodtan kielégíthesse a maga vallásos és szellemi szükségleteit. Ezt a nyáját pásztorolni tehát öröm és boldogság lehet azoknak,

akik megfelelő tudással és gyakorlattal rendelkeznek a lelki élet irányítására és az egyház-kormányzás feladatainak megoldására.

Vorbuchner Adolfban ilyen férfiut küldött

el a pápai szék Erdély magyarságának megnyugvására és jó reménységére. A közös örömben, amelyet kinevezése keltett, mi is szívvel-lélekkel osztozunk.

Van már friss eper!

A kertészkedés napjainkban valóságos tudományá válni kezdett. Az ügyes és képzett kertész már tavasszal el tudja látni a nagyváros lakosságát mindenféle friss zöldséggel és gyümölcseivel. A korai gyümölcsök és zöldségek termelése óriási jövedelmet biztosít a kertész számára. Ezért követni kell a példát és igyekezni kell minél korábbi termékek előállítására. Amint képünk mutatja tanult kertész Magyarországon friss eperrel gyönyörködteti családját.

Abesszinia jövője.

Az abesszinek szomorú végzete nemsokára beteljesedik. Az olaszok teljes győzelmet arattak a hősiesen védekező népen. Nemsokára Abesszinia óriási területe fővárosával együtt az olaszok katonai hatalma alá kerül.

Mi lesz a sorsa a legyőzött népeknek? A szabadság és függetlenség elvesztéséért kap-e kárpótlást, vigasztalást a sorstól?

Azt hisszük, hogy az olaszok a legjobb akaratot fogják tanúsítani a meghódított ország iránt. A józan megfontolás is azt fogja tanácsolni, hogy jó bánásmóddal nyerjék meg az abesszinek s barátjaikká tegyék mostani ellenfeleiket. Persze az ország kormányzásában nagy átalakulások lesznek. Azok, akik a harcot olyan elkecserepéssel vívták az olaszok ellen, aligha játszhatnak vezető szerepet a békés állapotokban.

A sok találgatás között mind több szó esik arról, hogy a mostani négust lemondatták császári méltóságáról s helyét fiával, a trónörökösrel töltik be. A trónörökös jelenleg tizenkétéves. Amint a kép is mutatja, nagyon kedves, rokonszenves gyermek. Vajha a sors megengedné neki, hogy népét a fejlődés útjára vezethesse a keserves megpróbáltatások után.

Legdrágább kincsünk.

„Okos feleség Isten ajándéka; a jó anyós sem árt a háznál, de az édesanya legdrágább kincsünk a világon.“

A fenti mondatokat közelebbről olvastam a *Háború és béke* című híres orosz regényben. Egyszerű földmives ember mondja ott egy nőnek, akivel együtt a franciák fogságába kerül.

Ez az orosz földmives hasonlatos a mi magyar népünk fiaihoz, mert nálunk is csak a földet szerető, szülőket tisztelő a magyar földmives.

Hányszor hallja, vagy olvassa az ember ezt a kifejezést: *anyaföld*, vagy *édes anyaföld*. Bizonyára onnan származik a szép mondat, hogy a buzatermő, az életet adó földet — a legjobbhoz, a legdrágábbhoz akarják használtatni. A legdrágább és legjobb pedig az egész világon az édesanyánk!

Most, hogy újra itt van a nekik szentelt szebb hónap, illik, hogy szóban, gondolatban, írásban foglalkozunk velük, kik soha nem kérkednek szeretetükkel és áldozatos életükkel.

Ők olyan keveset várnak, olyan kevés kell nekik, hogy boldogok legyenek. Elég, ha gyer-

mekük mosolygó arcát látják, elég egy szerető tekintet, egy gyöngéd szó s már nem érzik a fáradságot, már feledik az álmatlan éjszakákat, melyeket gyerekeik betegágyánál virrasztottak át.

Ezt a kicsit, ezt a keveset ne mulassza el senki megadni, mert az ilyen apró törlesztésekkel apad valami abból a nagy adósságból, amivel drága édesanyjának tartozik.

Ne feledje soha, hogy érje bár az életnek bármi vihara, egyetlen helyen — anyja szívében — mindig kisírhatja magát. Ott mindig megértésre, elnézésre, bocsánatra talál. Ott ezer mentség lesz számára akkor is, ha embertársai ítéletükkel sujtják! Vidám, jó napokban barátja, cimborája, bámuloja lesz elég, de nehéz napokban csak anyja kebelére borulhat.

Az ő szíve érdekel nélkül szeret; ő nem azért örül gyermeke boldogulásának, hogy általa ő is emelkedjék, hanem teljesen önzetlenül.

Egész önzése csak abból áll, hogy egy kis szeretetre szomjazik. Nyujtsátok hát felé ezt az üdítő italt, megérdemli az — ki a földmives szavai szerint *legdrágább kincsünk a világon*.

Gál Lajosné.

Külföld.

A francia választások. Hat-hét évnyelvi képviselői megválasztására négyezernél több jelölt: a baloldali pártok a választási küzdelembe. Csak természetes, ilyen körülmények között, hogy az áprilisban megtartott választáson a baloldali képviselői megbízások egyharmada dőlt el a sorsa s így a választás eredményét csak a pótválasztások befejezése után lehet majd megismerni. A lefolyt első forduló eredményét hozott: megerősödött a baloldali pártok, úgy mint a kommunisták. Ezek közül már is három új

megbizást nyertek, úgy, hogy számuk 6-ról 9-re emelkedett s ez a szám a pótválasztáson valószínűleg még emelkedni fog. Ezzel szemben a mostani kormányt támogató pártok térszítettek s a miniszterek közül is csak kettő nyert ez alkalommal képviselői megbízatást. Mindezek ellenére általában úgy vélik, hogy a kormányt támogató pártok ezuttal is megszerzik a kormányzáshoz szükséges többséget, úgy, hogy lényegesebb változásra nem lehet számítani Franciaország belpolitikájában. A választások külföldben — szórványos zavargásoktól eltekintve — rendben és csendben folytak le.

Német gazdasági politika. Ezen a téren nevezetes esemény történt az elmúlt héten: Hitler elnök-kancellár a nyersanyagbeszerzés és a külföldi pénzekkel való gazdálkodás nagyon fontos ügyeit legbizalmasabb híve: Göring porosz miniszterelnök kezébe adta. Ennek az intézkedésnek az a célja, hogy az élet eme területein a teljesen egységes eljárást, biztosítja, s ezzel lehetőleg elejét vegye az állam érdekeit sértő visszaéléseknek.

A Dardanellák. Úgy látszik, Törökországnak sikerülni fog a Dardanellák és a Boszporus újabb megerősítése, amivel a Fekete-Tenger hajózása háborús összeütközésben az ő elhatáro-

zásától fog függeni. Érthető ezért, hogy a mi kormányunk is és a görög kormány is erélyesen ellenzik a tervet, mert annak megvalósítása alkalmas lenne hajózási érdekeik súlyos megbénítására. A török terv nagy izgalmat keltett Bulgáriában is. A bulgár kormány azonban megelégednék olyan megoldással is, amely átjárót engedne Bulgárország részére az Égei tengerhez Törökország és Görögország között.

A Népszövetség még nem foglalkozott a törökök kérésével, de lehet, hogy Törökország — az orosz támogatásban bízva — a német példa szerint népszövetségi döntés előtt megvalósítja szándékát.

Külföldi államférfiak Magyarországon. Koscialkovski lengyel miniszterelnök budapesti látogatása pár napi halasztás után az eredeti terv szerint folyt le, azon a meleg, barátságos módon, ami a két ország és nemzet ezeréves megszakítatlan jó viszonya mellett magától értetődő volt. A látogatás alkalmával megtartott tanácskozások eredménye egy gazdasági megállapodás a két ország között. E megállapodás jelentékeny mértékben emeli Magyarország kivitelét Lengyelországba. A lengyel miniszterelnök több napos ott tartózkodása alatt nemcsak a budapesti intézményeket tekin-

tette meg, hanem meglátogatta a világhírű bábolnai és kisbéri magyar állami gazdaságokat is s elragadtatással nyilatkozott az ott látottakról, hazatérte után a lengyel ujságírók előtt megindultan emlékezett meg arról a szerető fogadtatásról, amelyben Magyarországon része volt s a tapasztalt komoly, kitartó, céltudatos munkáról a magyar élet minden terén. A lengyel miniszterelnök után Chamberlain angol volt külügyminiszter töltött két napot Budapesten s ez alatt tárgyalt Gömbös Gyula miniszterelnökkel és gróf Bethlen Istvánnal. Chamberlain megelőzőleg Bécsben és Prágában tett látogatást.

Az afrikai háború. Az abesszin hadsereg még küzd, de inkább hazaszeretetből és a becsületért, mert győzelemre halvány reménysége sincs. Az olasz hadsereg, ha nagy nehézségek árán is, állandóan előretör s rövid idő kérdése, hogy megszállja Abesszinia fővárosát: Addisz Abebát. Ez a megszállás még nem fogja a végleges győzelmet jelenteni, de az abesszin kormány máris angol területre menekült s állítólag elmenekült a császár és a trónörökös is. Ilyen körülmények között a legyőzött ország nagyon szigorú békét várhat.

A háború rejtett okai az amerikai szenátus hadiipar vizsgálóbizottsága szerint a következők:

1. A békét komolyan veszélyeztetik a fegyvergyárosok nőkeinek azok az üzemei, amelyek más nemzeteket hivatalos megvesztegetésével aggasztóan retetű túlfegyverkezésre bírnak.

2. A magánhadiipar mindenképpen a fegyverkezések növekedésének elgáncsolására törekszik.

3. A fegyvergyárosok a technikai haladást a háborús felkészülésre használják.

4. Az amerikai hadügyminisztérium megengedte, hogy a újabb amerikai fegyverek irása idegen ügynökök kezébe kerüljön.

5. A hadianyaggyárosok jórészt Amerikában 58 százalékos nyerneket az állam megrendeléseinek köszönhetik.

6. A nagy hadianyagállományok nemzetközi kereskedelmi célokat országaik külpolitikai érdekei elé helyezik.

Mint ebből a megállapítás látszik, a hadiiparnak a háború csak üzlet s nem a legnagyobb emberi nyomoruság.

Magyarország idegenforgalmi további lényeges emelkedését elérni azáltal, hogy Finnországgal szemben véglegesen, az alkával szemben pedig — azelőre — novemberig megengedje a vízumkényszer. Finnországiak sok reumás beteget várnak Budapest fürdő-városba s remélik, hogy az amerikai turisták számban fogják felkeresni az országot. Az idegenforgalom érdekében júniustól megszűnik a szállodai, éttermi és kávékülön borralaló is.

Pusztító földrengés volt az országban. A görögországi Thesszalonika vidékén nagy földrengés pusztított. A hirtelen jött és nagyon heves földrengés három község házait lerombolta. Sok ember meg-

**JÓ SAJTOT CSAK JÓ TEJOLTÓVAL
LEHET KÉSZITEN!**

A „SCHWEIZI TEJOLTÓ”

nem romlandó, megbízható. — Vigyázzunk a névvel!
Gyártja **EGGER & Co. R.T.** Vegyészeti gyár **CLUJ.**

Ugyanott kapható a „**Sajtkészítés Kézikönyve**”
15 lei előzetes beküldése ellenében.

Belpolitikai hírek

A miniszterelnök nyilatkozta a kisebbségekről. A megalkotott Duca miniszterelnök Ploesti-i szobrának leleplezése alkalmával Tatarescu miniszterelnök beszédében ismertette a kormány eddigi tevékenységét és a jövőre vonatkozó munkatervét. A miniszterelnök beszédében hangsúlyozta, hogy hat esztendő óta első eset, hogy egy kormány olyan költségvetést állított össze, amelyben nem mutatkoznak hiányok. A miniszterelnök kiemelte, hogy az ország hadfelszerelési alapját minden tekintetben támogatja és támogatni fogja, mert minden állam fegyverkezik. Kitért a kisebbségi kérdés ismerettségére is. Elmondotta, hogy bár Románia nemzeti állam, a lakosság huszonöt százaléka kisebbségi. Kijelentette, hogy az állam magasabb érdekeire való tekintettel, a kisebbségekkel szemben a megértés politikáját kell követni. Minden eszközzel meg kell azonban akadályozni, hogy a kisebbségek az állam ellen forduljanak.

Titulescu tárgyalásai. Titulescu külföldről hazaérkezett. A külügyminiszter Bucuresti-ben az angol olasz követtel, majd angol olasz követekkel folytatott tárgyalásokat. A külföldi képviselőkkel folytatott tárgyalásokon Titulescu az ellenzéki pártok vezető politikusaival tartott megbeszéléseket.

Ülést tartott a kormány gazdasági tanácsa. A kormány gazdasági tanácsa ma reggel ülést tartott. Az ülésen megbeszéltek a külföldi szállítások ügyi részének lebonyolításáról szó. Nagyjelentőségű határozatot hozott a tanács a

kukorica külföldre való szállítása ügyében. *Kimondotta, hogy kukoricát nemcsak készpénzért lehet külföldre szállítani, hanem megengedte, hogy a kiszállított kukorica értékében külföldről hasonló értékű árut hozzanak be.* Ez az intézkedés fel fogja lendíteni a kukorica külföldre való szállítását.

Nagy ellentétek vannak a liberális pártban. Tatarescu miniszterelnök határozott hangú levelet intézett a liberális párt elnökéhez, Bratianu Dinuhoz. A levélben fontos belpolitikai kérdések tekintetében fejt ki véleményét. Tatarescu határozott fellépéséből következtetik, hogy Bratianu pártelnökkel véglegesen rendezni szeretné a fennálló ellentéteket. Beavatottak szerint Tatarescunak és Bratianunak egyaránt sok párthive van, úgy, hogy amennyiben a két vezető politikus a legfontosabb kormányzati kérdések tekintetében nem tudna megegyezni, a liberális pártban szakadás fog történni. Az Adeverul

cimű Bucuresti-i ujság szerint a kormány összes tagjai máris Tatarescu mellé állottak, hogy ezzel is kifejezést adjanak annak a felfogásuknak, hogy mindenben egy véleményen vannak a kormányelnökkel. Az egységes állásfoglalással arra akarják kényszeríteni Bratianu Dinu pártelnököt, hogy a liberális párt országos kongresszusát hívja össze és azon a párt egyedüli alelnökévé Tatarescut választák meg. A kongresszust valószínűleg összehívják. Minthogy azon a liberális párt különböző felfogású politikusai adnak egymásnak találkozót, a gyűlés igen nagy jelentőségűnek ígérkezik.

A sas karmaiban. Ez a címe annak a rendkívül érdekes cikknek, amely *Tolnai Világlapja* új számában jelent meg. A legkiválóbb magyar írók novelláin kívül számtalan érdekes cikket, pompás folytatásos regényt és közel száz nagyszerű képet talál az olvasó a népszerű képestapban.

A sikernek záloga ha a permetlé

ARZOLA

Az eredmény indokolt ha hozzátesz

SULFAROLT

A vezérképv. F. SPODHEIM & CO. S. A. BUCURESTI
Str. Sf. Constantin 4.

vagy:

AGROTECHNICA Cluj, Calea Regele Ferdinand 8
közlik bárkivel, hogy hol a legközelebbi beszerzési forrás.

*Mindencél
könnyen le tudnék mondani,*

ha a szükség úgy parancsolná, de a mindennapi bögre kávémat nem hagynám. Ez így rendjén is van, mert a Valódi Franck-kal készített Kathreiner Kneipp Maláta-kávé olyan olcsó, hogy ezt még akkor is megengedheti magának, ha különösen takarékoskodni akar.

Kathreiner & Franck

*éppen a mai nehéz
időkben ajánlatos.*

Hírek

Be nem jelentett kiskorúak állampolgársága. Az állampolgársági listák összeállítása alkalmával több esetben megtörtént, hogy a szülők kiskorú gyermekeiket nem jelentették be. Később, amikor a gyermekek felnőttek és állampolgársági bizonyítványra lett volna szükségük, a hatóságok kijelentették, hogy nem adhatnak állampolgársági bizonyítványt, mert nem voltak felvéve az állampolgársági listába. Az Országos Magyar Párt adott esetről kifolyólag a minisztériumhoz kérvényt adott be, hogy az ilyen állampolárok állampolgárságát ismerjék el. A Magyar Párt rámutatott beadványában, hogy az állampolgársági listák összeírásakor kiskorú, tehát önjogúsággal nem bíró személyek nem veszíthették el állampolgárságukat más hibája folytán és kérte, hogy az időközben nagykorúvá lett fiú állampolgársági bizonyítványát adják ki.

Az igazságügyminiszter 31185—1936 április 7. szám alatt a következő határozatot hozta: Minthogy az apának az állampolgársági listába való beírásakor a gyermekek kiskorúak voltak, ezek a szülők állampolgárságát követik, tekintet nélkül arra, hogy be voltak-e ők is írva vagy sem. A gyermekek állampolgárságuk bizonyításához apjuk állampolgársági bizonyítványát használhatják, mellékelvén ahhoz a saját születési, anyakönyvi kivonatukat.

Megszüntették a határátlépési igazolványok kiadását. A határmentén élő lakosság, továbbá az olyan román állampolgárok, akiknek valamilyen sürgős ügyben kellett váratlanul külföldre utazniuk, a határrendőrségtől kapott határátlépési igazolvánnyal léphettek át a határt. A belügyminiszter közlebről megszüntette a határátlépési igazolványok kiadását és elrendelte, hogy csak azoknak a földműveseknek adjanak határátlépési igazolványt, akiknek birtoka részben valamely szomszédos ország terüle-

tére esik. A rendelet súlyosabban érinti a határmenti lakosságot, sőt a rendelet félremagyarázása következtében a földműveseknek is több esetben csak nagy nehézséggel adnak határátlépési igazolványokat.

Katholikus nagygyűlés júliusban. Az Erdélyi Római Katolikus Népszövetség I. évi nagygyűlését Târgu-Mureșben rendezi meg július hónap 3. és 5. napjain. A nagygyűlés sok fontos kérdés kerül megvitatásra. A gyűlés a következő fő alapgondolat körül fog működni: Krisztus és a Jafa. A nagygyűlés vezetősége minden-

fog követni, hogy ez az alapgondolat úgy az előadásokban, mint a hozzászólásokban és a felvonulásokban méltó módon kifejezésre jusson. Érdeklődők forduljanak a római katolikus népszövetség központi irodájához, Cluj, Kogălniceanu-utca 7. szám.

Közkegyelem május 10-én. május 10-iki nemzeti ünnep alkalmával Ófelsége közkegyelemi rendeletet fog kibocsátani a közkegyelmi rendelet nagykorúság korlátozott lesz. Hír szerkesztés: 1937 január elsején az új hatályos életbeléptetésének napján lesz szellemi körü megkegyelemzés.

Nagy vihar volt a Szarméntén. A Cluj és Dej között terülő vidék több helyen pusztító zivatar vonult át. A jéggel vegyes eső nagy kárt okozott gyümölcsben és a gabonaterületekben is. A vihar Fundatura községben agyonsújtotta Morarion gazdát, fia pedig súlyos sérüléseket szenvedett. A da és fia az istálló mellett talatatoskodtak és úgy érte a villámcsapás. A villámistállóban két tehenet és egy ju-
jut is agyonsújtott.

Új, olcsó és tartalmas kath. ima- és énekeskönyv.

Jelent meg a Minerva Irodalmi és Nyomdai Müintézet Rt. kiadásában. Földes Zoltán írta „MENNYEI KIS KERT»

címen. Jó papíron, diszes kötésben, 6 szép képpel, magában foglalja a közhasználatu imádságokon kívül a passziókat, a keresztútját és más ájtatosságokat, ezenkívül a bőséges énekesrészben a litániákon és antifónákon kívül még

231 éneket

tartalmaz. A betűsoros mutató megkönnyíti az énekrész kezelését. A könyv végén — magyarázatokkal és a latint olvasni nem tudó gyermekekhez alkalmazható szöveggel írt — minisztráció van.

Az imádságok a litániák és antifóniák azonosak a hiv. „Preorator” szövegével. S a könyv epüspöki jóváhagyással van ellátva: 1936—1935. sz. a. Gyermeknek, ifjunak, felnőttek egyaránt alkalmas az új ima- és énekeskönyv. Bolti ára 30 lej. Aki azonban közvetlenül a Minerva Irod. és Nyomdai Müintézettől Cluj. Str. Baron L. Pop 5. sz., vagy a köruton levő Földes Zoltán szerzötől legalább 10 példányt rendel és a pénzt előre beküldi, az darabját 25 (+ 2 lej árabonkénti postaköltség) lejért kapja.

Nagy havazás volt a Balkán-félsziget hegyein. Nálunk beköszöntött a tavasz, Európa déli részében azonban újabb havazás volt. Montenegróban és Szerbiában a havazás sok helyen teljesen megbénította a forgalmat és a gazdáknak és gyümölcstermelőknek óriási károkat okozott.

Halált okozott a rozsdás szeg. Székely Sándor Baia-Mare-i ménesmester rozsdás szegbe lépett. Sebét nem kezelte orvossal és a seb elmérgesedett. A Baia-Mare-i kórházba szállították, de nem tudtak rajta segíteni. Vérmérgezésben meghalt.

Vérsekedő juhászok. A vándorjuhászok ellen sok helyen hangzik el. Legutóbb Székelyországban történt sajnálatos eset. Uileacul Simleului községében hajtották át a juho-

ELŐFIZETŐINKHEZ!

Azon előfizetőink, akik a „Magyar Nép” részére új előfizetőket jelentenek be, az alábbi könyvek közül választhatnak. Minden új előfizető után a gyűjtőnek egy könyvet adunk ajándékba, ha legalább félevesi díjat beküldenek.

1. sz.	Dr. Rajka László: Szavaló könyv — — —	kifogyott
2. sz.	Dr. György Lajos: Históriai könyvecske — —	L. 15
3. sz.	Dr. Csüry B.: Magyar lakodalom (vőfélykönyv)	L. 15
4—5. sz.	Abonyi—Rass: A betyár kendője — — —	L. 25
6. sz.	Egy mérnök: A földmérés kis könyve — — —	L. 15
7. sz.	Dr. Kristóf György: Bokréta Jókai Mór műveiből	L. 15
8—9. sz.	Benedek Elek: Magyarok története — — —	kifogyott
10—11. sz.	Valló—Török: A méhtenyésztés vezérfonala — —	L. 25
12—13. sz.	Dr. Kántor Lajos: Műkedvelők színműtára — —	L. 25
14. sz.	Dr. Balogh Ernő: A föld köpenyége — — —	L. 15
15. sz.	Maksay V.: Műsor falusi műkedvelők számára —	L. 15
16. sz.	Lampérth Géza: Egy hold föld. Elbeszélések — —	L. 15
17. sz.	Nagy Péter: Három egyfelvonásos színmű — —	L. 15
18. sz.	Benedek Elek: Erdélyi regék és népmondák — —	L. 15
19. sz.	Voinovich—Bartóky: Szivárvány. Zsuzsi. Bevezetéssel sajtó alá rendezte: Dr. György Lajos — —	L. 15
20. sz.	Cs. Lázár László: Mezőgazdasági útmutató. Első rész. Talajművelés és trágyázás — — —	L. 15
21. sz.	Nemes Elemér: Daloskönyv — — —	L. 20
22—23. sz.	Vásárhelyi János: Egymás között — — —	L. 25
24. sz.	Sebesi S.: Szép a Nyikó s a vidéke és más novellák	L. 15
25. sz.	Földes Zoltán: Az endrédi leányvásár és más elbeszélések — — —	L. 15
26—27. sz.	Dr. Szász Ferenc: Mindennapi kenyérünk — —	L. 25
28. sz.	Kiss Menyhért: Maroszeiki atyafiak — — —	L. 15
29. sz.	Jakab Ödön: Versek — — —	L. 15
30. sz.	Kovács Dezsőné: Petőfi Sándor és szülei — —	L. 15
31. sz.	Cs. Lázár László: Mezőgazdasági útmutató. II. r. Növénytermelés — — —	L. 15
32—33. sz.	Dr. Vathy Elek: A magyar szépirodalom története	L. 25
34—35. sz.	Vásárhelyi János: Az életből az életnek — — —	L. 25
36. sz.	Finta Zoltán: Janosi és Juliska — — —	L. 15
37—38. sz.	Dr. Szász: Tanácsadó gyümölcstermelők számára	L. 25.
39. sz.	Szondy György: Állatok, virágok — — —	L. 15
40. sz.	Gyallay Domokos: Második szavalókönyv — —	L. 15
41. sz.	Dr. Balogh Arthur: A kisebbségek védelme — —	L. 15
42. sz.	Dr. Roska Márton: Néprajzi feladatok Erdélyben	L. 15
43. sz.	Szentimrei Jenő: Halhatatlan mesék — — —	L. 20
44. sz.	Gyallay Domokos: Hadrakelt emberek — — —	L. 15
45. sz.	Donáth László: Szegény bolond — — —	L. 15
46. sz.	Bálint Vilmos: Dúsgazdag — — —	L. 15
47. sz.	Vásárhelyi János: Hóstitói lakodalom — — —	L. 15
48. sz.	Izsák Domokos: Dalok, erdön, mezőn — — —	L. 15
49. sz.	P. Jánossy Béla: Király daliája — — —	L. 20
50. sz.	Szotyory Lajos: Falusi mulattató — — —	L. 15
51. sz.	Dr. Péter Béla: Csodahatású gyógynövények	Lei 15

kat Taranu Nicolai és Salcu Joan juhászok. A juhok Szász András kertjében nagy pusztítást végeztek. A gazda a juhászokat felszólította, hogy a tulajdonát képező földről hajtják

ki a nyáját. A juhászok Szász András felhívásának nem engedelmességek, sőt szembeálltak vele és botokkal addig ütötték, amíg ajultan esett össze.

Halálos szerencsétlenséget okozott az elsült fegyver. Strohe Antal Baita-i (Satmar-megye) erdővéd töltött fegyverrel kerítésen akart átmászni. A fegyver elsült és a serétek a szerencsétlen ember gyomrába furódtak. Strohe rövid szenvedés után meghalt.

Vigyázatlan munkás halála. A Maramureş-megyei Budeşti községben Precov Vasile bányamunkás mérges vegyszerekkel dolgozott. Munkaközben cigarettát sodort anélkül, hogy kezét megmosta volna. Alig szivta el a cigarettát, összeesett. A Sighet-i kórházba szállították, ahol meghalt. Megállapították, hogy halálát a kezéről a cigarettapapírra került mérgező vegyszer okozta.

Olvasóink figyelmébe!

Amint előző lapszámainkban is jeleztük, szerkesztőségünkbe sok levél érkezik be, melyek mind a legnagyobb elismerés hangján szólnak a

Dr. Görög Ferenc A MAGYAR NEMZET TÖRTÉNETE

című könyvről. E levelek írói mindnyájan hangoztatják, hogy e könyvre nagy szükség van, mert ebből mindenki megismerheti a magyar nemzet ezeréves történetét, annál

is inkább, mivel élvezetes, könnyed, folyékony előadásban, mindenki által megérthető, szép nyelvezettel, színesen van megírva.

Egyik legújabban érkezett levélből közöljük az alábbi sorokat, melyekben egyik hűséges olvasónk a következőkben írja meg véleményét e történelemkönyvről:

„Testvéri szeretettel ajánlom e történelemkönyv olvasását és tanulmány zását minden igaz magyarnak. Miképpen a Biblia, hogy megvan minden hívő keresztyén családnál, azonképpen meg kellene lennie fentírt könyvnek minden magyar családnál, mert sokat lehet belőle tanulni, okulni.“

Szabó Pál,
kiszgazda.

Ezen igaz érzéssel megírt levél arra ösztönöz, hogy ismét fölhevítjük kedves olvasóinkat arra, szíveskedjenek e könyvre vonatkozólag megírni véleményüket, ha csak egy pár sorban is, tekintettel arra is, hogy mindig nagy figyelemmel vagyunk olvasóink véleményére. E leveleket kérjük a következő címre küldeni:

Magyar Nép szerkesztősége
Cluj, Str. Baron L. Pop 5.

Körültáncolta a világot. Egy magyar táncosnő világkörüli utáról remek illusztrált cikket közöl a *Déli* új száma, amely 100 oldal terjedelemben és kifűrt tartalommal jelent meg. Nagyszerű illusztrált rádióműsorok, egyfelvonásos szindarabok, novellákat, verseket, pompás színházi beszámolókat, pletykákat, egyszerű filmrovatot és több mint száz képet közöl a népszerű színházi képeslap.

Orosz—japán közeledés?

két nagy vetélkedő keletázsiai állam viszonya valamennyire megnyihült, sőt japáni felfogás szerint már arról is lehet szó, hogy az ellentéteket nyugodt tárgyalásokon elegyengessék. A hivatalos orosz körök sem látják ezt lehetetlennek, de nagy veszélyt látnak még mindig a meg-megismétlődő határvillogásokban.

Különös szerencsétlenség. Angol Columbia egyik városában egy bányász meglátogatta menyasszonyát. Mikor megérkezett, szerelmesét hevesen magához szoritotta és megcsókolta. A bányász zsebében robbanószer volt és miközben a lány csókolta, a robbanószer felrobbant. Mindketten meghaltak.

Visszaállítják a kozák hadtesteket. Az orosz hadügyi biztonság rendeletére újból állítják Szovjet-Oroszországban a kozák hadtesteket. A kozák ruházatát és felszerelését békeidők hagyományai szerint fogják készíteni.

Romániába érkezik a világeserkészeinek vezére. Baden-Powell, akit a „világ eskerészeinek apja“ néven tisztelték meg, a Braşov-i eskerésztáborozás megtekintésére nyáron Romániába érkezik. Eskerésztáborozást Ötfele-Károly király augusztus 14-én nyitja meg.

Konfirmációi emléklap

többszín nyomással, vastag könyvpapíron a következő méretben kapható:

23×31 cm. „Urvacsora“ képpel darabja 3— lej
17×25 cm. „Krisztus“ képpel darabja 2'50 lej

Megrendelhető: a

MINERVA KÖNYVKERESKEDÉSBEN
CLUJ, Strada Regina Maria 1 szám.

Ervégi jutalomkönyvek.

Olvasóink figyelmét hang-
szózatlan fölhevítjük a Mi-
nerva Műintézet ez évi
jutalomkönyv-akciójára,

amelynek célja az, hogy a ta-
lálók kezébe a tanév végén
minél több megfelelő jó ma-
gyar könyvet lehessen adni.

A magyar ifjúság neve-
telése, művelése magyarságunk
előjele, ettől függvén ma-
gyarságunk jövődjéje, magyar
nyelvünknek megőrzése.

A Minerva Műintézet
kezelésével kapcsolatban még
az is igen nagy kedvez-
ményt ad, amennyiben minden,
Minerva kiadványaiból törté-
nelmi rendeléshez még ugyan-
nyolyan értékű, ha más ki-
advány könyveket rendelnek,
amelyek még félannyi ér-
tékű könyvet ad

teljesen ingyen,
amelynek amilyen összegű volt a
rendelés.

Az erre vonatkozó tájékozta-
ságot már szét vannak küldve az
összes magyar egyházaknak és
szervezeteknek, egyébként részletes
tájékoztatóval készséggel szol-
galtatunk.

A Minerva Műintézet
Cluj, Str. Baron L. Pop 5.

szabadlára helyezték Ungár
Dr. Ungár Adolf, Timi-
soreai ügyvédet a Magyar Párt
bizottságának egyik vezető
tagjává tartóztatták. Az volt a
indoklás, hogy a forradalom
ellenes cselekményt köve-
telt. A tartóztatás ügyében
a vádta-
bla vádta-
csa vádta-
csa elrendelte
azonnali sza-
dalmozását.

Radovánszky
Seini-
asszony négy
gyermekét szült. Az új-
szülöttek nem voltak életképe-
sek.

Halál a szénégető kemencé-
ben. Remetea, Satumare-megyei
községben borzalmas szeren-
csétlenség történt. Vlaic Joan
gazdálkodó beleesett a község
határában levő szénégető ke-
mencébe. Az izzó parázs ele-
venen megsütötte a szerencsét-
len embert.

Kisiklott az erdei vasut. A
Lomási erdőipar Galota-i telepe
közeliében súlyos szerencsét-
lenség történt. Kis Károly er-
dőőr a megürült kocsikat ve-
zette hazafelé. Egy fordulónál
nem fékezett eléggé és a kocsi
kiingrottak. Kis a sziklás utvo-
nalra esett. Kórházban ápolják.

Hétezer tornász nevezett már
be a berlini olimpiászra. A ber-
lini világversenyre eddig hét-
ezer tornász jelentkezett. A tör-
nászok száma azonban sokkal
nagyobb lesz, mert a nevezése-
ket még nem zárták le.

Vasuti összeütközés történt

Predealon. A Braşov-ból Ploesti-
be közeledő vegyes vonat, me-
lyen sok utjanc utazott, a váltó-
kezelő hibájából Predeal álló-
máson egy tehervonatba sza-
ladt. Minthogy a vonat nagyon
lassan ment már, mert az álló-
máson meg kellett állnia, na-
gyobb szerencsétlenség nem tör-
tént. A sebesülteket a helyszi-
nen bekötözték, csupán egy fé-
kezőt kellett kórházba szállí-
tani.

Az öngyilkosok hozzátartozói
nem kapnak temetési segélyt a
munkásbiztosítótól! A társada-
lom biztosító központi felebbe-
zési bizottsága adott esetből ki-
folyólag nagyon érdekes elvi
jelentőségű döntést hozott. A
döntés értelmében az olyan biz-
tosított hozzátartozóinak, aki
önkezével vet véget életének,
nem fizetik ki a temetési se-
gélyt.

Halál a szénégető kemencé-
ben. Remetea, Satumare-megyei
községben borzalmas szeren-
csétlenség történt. Vlaic Joan
gazdálkodó beleesett a község
határában levő szénégető ke-
mencébe. Az izzó parázs ele-
venen megsütötte a szerencsét-
len embert.

Kisiklott az erdei vasut. A
Lomási erdőipar Galota-i telepe
közeliében súlyos szerencsét-
lenség történt. Kis Károly er-
dőőr a megürült kocsikat ve-
zette hazafelé. Egy fordulónál
nem fékezett eléggé és a kocsi
kiingrottak. Kis a sziklás utvo-
nalra esett. Kórházban ápolják.

Hétezer tornász nevezett már
be a berlini olimpiászra. A ber-
lini világversenyre eddig hét-
ezer tornász jelentkezett. A tör-
nászok száma azonban sokkal
nagyobb lesz, mert a nevezése-
ket még nem zárták le.

Néhány szó a rheumásokhoz!

Őn talán már megkísérelt min-
den lehetőt anélkül, hogy kinzó
fájdalmaitól megszabadult volna.
De Önnek simes oka a kétségbe-
esésre. Tegyen még ma egy ki-
sérletet az azonnal ható fájdá-
lomesillapító *Togal*-tablettákkal.
Togal oldja a huygsavat, az em-
beri test ezen magatermelt, pusztító
mérget. Nem kevesebb, mint
6000 orvos rendkívül elismerően
nyilatkozott a *Togal* jó hatásáról.

Cigány királyt választanak
Varsóban. A világ összes cigá-
nyai közcelebről Varsóban nagy
gyűlést fognak tartani. A gyű-
lésen minden országból megje-
lennek a fővadják. A gyűlésen
fogják megválasztani a fővaj-
dák a cigányok királyát. A ci-
gányok királyválasztásának
csak jelképes jelentősége van,
mindenesetre jellemző azon-
ban, hogy ezek a köztünk élő
fekete népek is sokat fejlődtek
utóbbi időben a nemzeti öntu-
dat terén.

Cukorgyár lesz Berveni-ben.
A Salaj-megyei Berveni község-
ben egy részvénytársaság cu-
korgyárat akar létesíteni. A
részvénytársaság megbizottjai
kiszállottak a helyszínére és
szemlélt tartottak a községben
és vidékén, hogy alkalmas vol-
na-e cukorgyár létesítésére? A
szemle kedvező eredménnyel
végződött, így remélni lehet,
hogy a cukorgyárat fel fogják
állítani. A cukorgyár felállí-
tása nagy jelentőségű volna,
mert a gazdák a cukorrépa ter-
melése útján új jövedelmi for-
ráshoz jutnának.

A szerkesztésért felel
GYALLAY DOMOKOS

MEZŐGAZDASÁG:

ROVATSZERKESZTŐ: DR. SZASZ FERENC

Őrizzük meg a talajban levő nedvességet, hogy jobb termésünk legyenek!

Lapunk előző számában ismertettük, hogy az amerikai rendszerrel művelt buza sokkal nagyobb termést hoz, mint a kiskisgazdák módszere szerint művelt buza. Mai számunkban számszerűleg mutatjuk be olvasóinknak a jövedelem többletet, amit az amerikai módon művelt buza eredményezett.

Lapunk előző számában kimutattuk, hogy 1935-ben a kiskisgazda módon művelt buza egy hektár területen 1254 kiló termést adott. — Ugyanebben az évben az amerikai módon művelt buza 2480 kilót termelt, vagyis egy hektáron 1382 kiló szemmel termelt több. Kimutattuk, hogy ez holdanként 2800 lej, vagyis hektáronként 5600 lej többlet jövedelmet eredményezett. Lássuk ezzel szemben 1 holdon milyen többletkiadások merültek fel az amerikai művelési mód mellett?

Vegyük sorra a munkálatokat: 10 cm. mély tarlószántás boronálással 300 lej, 3 boronálás 150 lej, az őszi szántás 10 cm. mély szántás helyett 15 cm-re végezve 100 lej a többlet munkáért, tavaszi boronálás 50 lej, összesen 600 lej. Látjuk ebből, hogy 600 lej értékű befektetés után 2800 lej többletjövedelem származott. A tiszta haszon tehát holdanként 2200 lej.

Még mást is lehet olvasni e számokból.

CLAVETHYL
 ZYUKSZEM SZEMÖLCS ÉS VASTAGBŐRIRTÓ SZER

Hatás biztos
 Majd én!
 Fájdalom nélkül
KONGZGYÓGYSZERTÁR, ODORHEIU

1933-ban 144%-kal, 1934-ben 208%-kal s 1935-ben 226%-kal több a termés a helyesen művelt földön, tehát évről évre több! Így is kell lennie a tudomány szerint a földben élő talajbaktériumok életéhez nedvesség szükséges. Ha a föld kiszárad, elpusztulnak s csak egy kicsi töredékük marad életben, amely aztán, ha esőt is kap, nem tud mértékben ismét elszaporodni s olyan gyorsan, hogy segítsen a gabonát s ilyenkor mondják későn jött az eső. Nézzünk végig a kiszáradt ugarokra, a nyári napsütésben melegedő földeken! Vajjon nem verést érdemlünk érte, hogy elpusztítjuk a legnagyobb segítségünket, a talajbaktériumokat? Persze, a verést: az Isten verése van a kiszáradt talaj gazdáin, akik nem hogy tanult gazdák tudnak maguknak tartani, aki szakzsarvánácsaival jobb módba juttatná járása gazdájának, hanem még maguk is alig tengnek, lengenek.

A férjhez menő leányokhoz szólóknak: ne menjenek férjhez, csak ilyen gazdákhoz, akik nem vágja be az ajtót, ha egy s más darab vételéről van szó, nem gyalázza a feleséget a maga tunyaságáért, az nem szakajtja a feleségét az asszonyát a sziklakemény föld kapálásánál, hanem az értelmes ember, aki mindenben megfontoltságot és felelősséget is.

Szomorú vagyok, hogy testvéreim nem így beszélnek! Lelkem mélyéből szól tanácsaim zátok. Itt a lelkem mélyén a leirt gondolatok mellett van egy imádságos gondolat: a munkáról, hadd írjam le ezt is.

Amikor Isten megteremtette a világot, megteremtés munkáját ezerféle irányban hagyta... Az ember ezt folytatja. Ez a munka! Adott az Ur földet, esőt, gabonát, telmet és az emberre bizta, hogy folytassa a gazdálkodás teremtő munkáját. Minél több teremtő munka, annál jobban teremt az Isten az ő munkását. Testvéreim, a földesekeszarva mellett, gondold át ezt az imádságot: hiszem akkor, hogy jó gazda lesz belőlem!

Hogyan válik a szőlőpermetező-gép gyümölcspermetezővé.

Lapunk korábbi számában megemlékeztünk egy szabályozható szórófejről, mely a permetező-gépre rászereelve, a szokásos 60–70 cm. hosszú permetsugarat 4–5 méterre meghosszabbítja.

Ha e szabályozható szórófejet jól működő közönséges szőlőpermetezőgépre, melybe a szokásos 2–2,5 légkönyomás bepumpálható, rászereljük, úgy a szőlőpermetező megszokott erősségű, kb. 70 cm. hosszú permetsugarát kb. 3,5–4 m. magasságig felvihetjük, *amivel az ilyen szőlőpermetező-gépet nyugodtan használhatjuk a gyümölcsfák megpermetezésére.*

A magasnyomású gyümölcspermetezőgépek használata is mind jobban terjed. Ezen gépekkel rendszerint három méter hosszú bambuszcsöveket szállítanak, melyek segítségével a fák kb. 4–5 méter magasságig előírás szerint, ködszerűen megpermetezhetők.

Idősebb gyümölcsösökben azonban rendszerint 6–7–8 m., sőt még ennél is magasabb gyümölcsfák is vannak, melyeknek előírtas megpermetezése a szokásos 3–4 méter hosszú bambuszszal egyenesen lehetetlen.

A permetezést végző egyén e nagy nehézséget úgy igyekszik megszüntetni, hogy a permetezést 3–4 m. magas kétágu létrával végzi. E munka azonban nagyon lassú és főleg kimerítő, tehát mindenképp jogos a permetsugarat egyéneknek az a panasza, hogy a gyümölcsfák négy méter magasságon felüli részeinek alapos megpermetezése rendkívül kimerítő s azonkívül szaporított munka.

Három méternél hosszabb bambuszrud használata ismét rendkívül kényelmetlen, mert nehéz kezelni, ennél fogva szerencsésnek tekinthető tehát az ilyen szabályozható szórófej, mely a szőlőpermetezőgépre a létrával együtt felszerelhető és a permetsugarat a létra segítségével a finoman megpermetezett permetsugarat több mint kb. 3,5–4 méterrel meghosszabbíthatjuk.

Ez tehát e különleges szórófejjel készült gyártmányú gépre,

vagy annak bambuszára rászerezzük, kb. 7–8 méter magasságig finoman elporlasztva permetezhetünk, sőt a téli lemosó, vagy nyári, levéltetű elleni permetezést, melyhez finom szórás nem szükséges, még 8–9 méter magasságig is felvihetjük.

Külön előnyt jelent e szabályozható szórófej azon géptulajdonosok részére, akiknek fái a három méteres magasságot már túlhaladják, de bambusszal nem rendelkezik. Ilyenkor magára a gép-permetezőre szerelt szórófej segítségével fái legmagasabb részeit is jól megpermetezhetik.

E kiváló tulajdonságai következtében, e szórófejet ma, már egyetlen permetezőgéptulajdonos sem nélkülözheti. *Beszerezhető: Agrotechnica, Cluj, Cal. Regele Ferdinand 8. szám.*

A tenyészállomány fejlődéséről tett tanúságot a Târgu-Săcuiesc-i állatvásár. A Târgu-Săcuiesc-i tenyészállatvásár a teljes siker jegyében folyt le. A legszebb a szarvasmarhák csoportja volt. Sok szép növendék-bikát és tinót hajtottak fel a gazdák a vásárra. A szakértők örömmel állapították meg, hogy a szarvasmarha állomány a megyében nagyon sokat fejlődött az utóbbi évek alatt. A ló-felhajtás minőségileg és mennyiségileg is gyengébb volt. Volt azonban néhány nagyon szép csikó.

Mintapályaudvar, hegymászó vasuti motorkocsi-óriások és a „Lél“ a budapesti nemzetközi vásáron. A tanulni vágyó közönséget egészen rendkívüli látványosság várja a május 8.-án kezdődő *Budapesti Nemzetközi Vásáron.* Egy modern mintapályaudvaron ugyanis, — amelyet a vásár területén, az Iparcsarnok előtt építettek fel, — ezüst színében ragyogva ott áll már egy óriási hegymászó motorkocsi, amely Délamerikában, Chile és Argentína között

fog szaladni. Husz ilyen kocsi rendeltek Magyarországon, amelynek ipara a világ legszámottevőbb gyárai elől hódította el ezt a nagy megrendelést. A kész kocsi mellett kiállítják a kocsi alvázat is, hogy a közönség közvetlen közelről is megnézhesse a világhírű *Jendrassik-Ganz nyersolajmotort*, amely hajtja és megcsodálhassa az alváz erősségét, a magyar vagongyártásnak ezt a nagyszerű szerkesztményét. Ezeknek a hatalmas, de mégis kecses, áramvonalas motorkocsiknak egész fantasztikus terepeken kell majd futniuk. Valparaisoból, Chilének a tenger partján levő fővárosából indulnak el majd, de ötven kilométerrel odább már négyezer méter magasságban járnak az Andések és a Cordillerák hágóin, hogy azokon átbogva a világ legvadregényesebb vidékén futva Argentínába menjenek. Utközben olyan gyorsan váltakoznak a légi- és éghajlati viszonyok, hogy ezeket a változásokat az emberi szervezet el sem bírná, de a kocsik úgy vannak megépítve, hogy utasaik ezekből a változásokból mit sem éreznek majd.

Kiállítják a vásáron a magyar gyártás egy másik büszkeségét is, a „Lél“-t, ezt a remekbe készült motoros szalonkocsit, amelyet legutóbb Gömbös Gyula miniszterelnök kapott ajándékba, nemzetközi utazásainak céljaira. A kormányelnök ezt a luxuskocsit, amelyet római útján használt először, a milánói nemzetközi vásáron hagyta, hogy ott is hirdesse a magyar ipar fejlettségét, de a vásár megnyitására hazahozták és kiállítják a vásár területén.

Megemlítjük még, hogy a vá-

párigazolvány utazási- és vizumkedvezményei már érvénybe léptek.

Vizsga az unitárius gazdasági iskolában.

Az I. G. Duca-i Unitárius Téli Gazdasági Iskola Igazgatója örömmel hozza az érdeklődők tudomására, hogy növendékeinek elméleti vizsgái a legnagyobb rendben folytak le folyó év április hó 3—8. napjain.

A vizsgákon az iskola vezetőin és az Egyházi főhatóság képviselőin kívül még számos érdeklődő és szülő jelent meg. A Földművelésügyi minisztérium küldöttjeként Ilie Ionescu vezérfelügyelő úr és Oros Viktor gazdamérnök, szaktanár jelent meg a vizsgán, akik mind meglepedéssel hallgatták a növendékek értelmes feleleteit.

Az érdeklődők megtekintették az iskola szép berendezésű gazdaságát s örömmel vették tudomásul, hogy egy szépen beállított gyümölcsös, faiskolával s egy kisméretű, de szakszerű vezetés alatt álló baromfi-teleppel bővült ki az iskola gazdasága úgy, hogy a növendékek ezen a téren is a legjobb gyakorlati kiképzést nyerik. A most levizsgázott növendékek most hazamentek saját gazdaságukba, ahol a nyár folyamán szaktanáraik ellenőrzik munkáikat és ellátják szaktanácsokkal. Ősszel a tanulók még egy gyakorlati jellegű vizsgát tesznek s akkor nyerik el a második évet végzetek a képesítő bizonyítványukat és a jó előmenetelt tanusítók pedig az iskola és más párfogók által felajánlott természetbeni és pénzbeli jutalmakat.

Az 1936—37. iskolai évre a beiratkozások megkezdődtek. Jelentkezni lehet egész szept.

15-ig. Jó előmenetelt tanusító, szegény tanulók ösztöndíjat is nyerhetnek. A beiratkozásra vonatkozólag bármiféle kérdésben készséggel nyújt felvilágosítást az Igazgatóság, akár szóbelileg, akár levélben. Az Unitárius Téli Gazdasági Iskola Igazgatósága, I. G. Duca, jud. Odorheiu.

Érdekes plakátok a budapesti mezőgazdasági kiállításon.

Feltűnést keltett az ezévi kiállításon néhány nagyhatású propagandakép. Az egyik plakát például egy elszáradt gyümölcsfaágon telő két hatalmas monília, megkövesedett gyümölcsöt ábrázol, mely nagyságával a kép nagyobbik felét betölti. A sötét háttérből kilátszik egy tavaszi virágzásban pompázó faág és közbül egy elrémült ember megtántorodva, mintegy védőleg emeli szeme elé két kezét, hogy ne is lássa a gyümölcsöknek ezt a borzasztó csapását.

Egy másik igen érdekes kép egy elefánt-nagyságú, borzalmas kinézésű levéltetűt ábrázol, mely kimeredt szemekkel és szivásra készentartott szívójával, gyümölcsfákat legázolva tör előre és egy kétségbeesetten kiabáló, menekülő gazdát üldöz halálra.

A képen látható felírás, mintegy megindokolja a levéltetű természetellenes nagyságát. „Egyetlen ki nem irtott levéltetű őszig 1.000.000.000 utódot szaporíthat.”

Mindkét képet jellemző a veszedelem elől hanyat-homlok menekülő, kétségbeesett ember, aki fejvesztettségében egészen megfeledkezik arról, hogy a veszedelmekkel sikeresen szembeszállhatna egy jó permetanyaggal megtöltött géppel.

A rajzolóművész, úgy látszik, éppen azt akarta kidomborítani, hogy a gazdák nagyrésze ahelyett, hogy a veszedelmet megelőzné és a bajok ellen rendszeresen permetezze a gyümölcsösbe, előbb nem hisz a figyelmeztetésnek és mikor a baj bekövetkezett, elveszti a fejét és a védekezés helyett menekül. Gyümölcsösét sorsára bizza.

Most, a legfontosabb permetszerek idején tegyük meg kötelességünket fáinkkal és önmagunkkal szemben. Védekezzünk a hernyók és gombabetegségekkel szemben bordói lébe (gálic és más) kevert ¼%-os Sulfarollal.

A másik nagy veszedelem, a levéltetvek ellen pedig azt kell tennünk, hogy állandóan figyeljük fáink levélzetét és ahol a levelek alján, fiatal hajtásokon levéltetveket fedezünk fel (a hangyák járásából megállapíthatjuk a tetűtelepeket), azonnal permetszünk erős sugárral, ittesszerűen a következő permettel: 100 l. lágy vízben 1½ kg. Liber Universal.

Ha kemény vizünk van, tegyük minden 100 literbe 25-30 dkg. mosószódat, mely a vizet meglágyítja.

Megint olesul a gabona.

Lapunk egyik utóbbi számban közöltük, hogy a gabona árában drágulás következett be. Jelentettük, hogy különösen a Bánátban élénkült meg a gabona kereskedelem. Néhány heti élénkség után a bányai gabonapiacokon megint csendesség van. A kereskedők alig érdeklődnek áru iránt és így a gazdák meglévő készleteiket nem tudják eladni.

Hogyan alakul a gyarmatárú ára?

A lej árának emelkedése és a külföldi gyarmatáru készletek felhalmozódása miatt a gyarmatárúban olcsóbbodás következett be. Különösen a kávé, tea, rizskása és más déli vidékről származó árukban érezhető az olesulás már a kiskereskedelemben is. Természetesen a kiskereskedéseknek még ma is vannak olyan áruik, amelyeket drágább áron szereztek be és ezért nem adhatják a mai olcsó árakon.

Művelődési mozgalmak.

Székely dalok és dallamok.

1. „Én Istenem, én mit értem...”

Kottába szedte a férfi és női duettre szerző: Szilassy Tóth Vilmos nyug. elemi iskolai igazgató.

Andalozva, lassú csárd. tempo.

Női alt.

1. Én is-te-nem, én mit ér-tem! A-mit so-ha nem re-mél-tem, i-haj-ja!

Férfi tenor

Férfi tenor

Jól re-mél-tem, ros-z-sal ér-tem. Jaj de sze-ren-csét-len let-tem, i-haj-ja!

Női alt hang

2. Akit igazán szerettem,
Attól immár mesze estem, ihajja!
Akit soha sem szerettem,
Avval vert meg a jó Isten, ihajja!

KULTURELET SACASENI-
Sacaseni magyarsága már
oda nagy áldozatot hoz mű-
velődésének fejlesztése érdekében.
Egyesek az egyesek, hanem a
közösen lakó magyarság ösz-
ve is mindent megtesz,
a magyarságnak erkölcs-
es lélekben való nemesítését
a tanító az ifjusá-
g nagy szeretettel és lelkesé-
ssel oktatta az iskolán kívül
a református egyház javára
sok jótékonycélú elő-
rendeztek. Egy derék elő-
vezetésére meg-
hosszas vajudás után az
is. Ennek anyagi alap-
működvelő előadás ve-
nagy sikerrel adták
helybéli működvelők Szig-
etének a *Cigány* című
művét. Szereplők a követ-
zők: Köllös Sándor, Bik-
Tóth Ferenc, Szabó

Erzsébet, Szabó Anna, Halási
Lajos, Bondár Albert, Bartha
Ilonka, Lugosi András, Esztán
József, Bikfalvi Margit, Köllös
Ilonka, Farkas Jolánka, Pósa
Ilonka, Bihari Albert, Lugosi
András F., Esztán József és
Pósa Gyula. A betanítás és
rendezés nehéz munkáját Köllös
Sándor végezte, a sugást pedig
Köllös Sándorné.

KULTUR-EST CHIDE-BEN.
A helyi ref. Férfiszövetség hus-
vét első napja estéjén komoly és
tartalmas estélyt rendezett. Az
iskolás gyermekek és konfirmált
növendékek Örhelyi: Feltáma-
dott c. husvétli egyfelvonásosát
adták elő, továbbá „A levél” c.
megható trialog került színre a
Jókusz Klára, Jakab Károly és
Jakab Árpád alakításában. Vé-
gül a „Csuporka András „Mele-
gedik” c. humoros párbeszéd ne-
vettette meg a társaságot jóüzem

a Horváti András és Érsek Sa-
mu előadásában. — Ezen kívül
Horváti Lenke, Bíró Samu és
Bíró Zsigmond VII. g. o. t. sza-
valatai egészítették ki az estély
műsorát. Az estély rendezését
lelkész és neje végezték.

ZENEKARI HANGVERSENY
SUSENI-N. A Suseni-i műked-
velői zenekar a Ciuc vármegyei
működvelők fuvó- és vonós zene-
karok közreműködésével jól si-
került zenekari hangversenyt
rendezett. A verseny műsora a
következő volt: Királyhimnusz,
előadta a Gheorgheni-i fuvós ze-
nekar, megnyitó beszédet mon-
dott ifj. Kicsid Géza plebános.
Ezután következett a fuvós- és
vonós zenekarok versenye, majd
a jutalmak kiosztása. A bezáró-
beszédet Kovács András refor-
mátus lelkész tartotta. A verseny-
után jól sikerült táncestély volt,

Mulafaló

Édesanyámnál.

Beléptem. A szoba: a régi kis fészek.
 Ő élém mosolyog, pedig sirt az előbb.
 Homlokán ott ül még föllege szemének.
 Megesókolom arcát, dajkáló két kezét,
 Karjaiba szorit s míg arcom vizsgálja,
 Beleragyog boldog szemével szemembe.
 Elhalmoz kérdéssel. Diákok diákja,
 Nehéz sor lesz bölcsen felelni ezekrel.

Maga mellé ültet, soroljam el neki,
 Mint vagyok? Hogy élek, mióta nem láttam?
 A Nap sugarait ablakunkra veti
 S derűjét itt hagyja az ódon szobában
 Mesélek, mesélek. Szép szeme világít,
 Sikerekről szinte beszámolót mondok.
 A bajokról szó sincs, de ő rám néz váltig:
 „Ugy-e, elhallgattál egypár kemény dolgot?”

Védekezem. S ekkor az esti napsugár
 Előzöni arcát. Im, árnyék leng rajtal
 Lappangó intelem: Lásd-e, öregszik már!
 Gond, betegség?... Minden az Ur akarhatja.
 „Anyám! — Igy szeretnék szólni, de nem
 teszem —
 Drága életedre mért hullnak az árnyak!”
 Mosolyog nyugodtan s magamhoz ölelem,
 Néma fájdalommal útrakész anyámat.

Havas István.

A negyedik parancsolat.

A szél, amely még az előbb virágok illatát, erdők mámoros leheletét ragadta el és hordta be a poros falu kis házai közé, hirtelen nyargalni, száguldani kezdett. Vihar tört ki.

Nádi-Balog István a pitvar ajtóba támaszkodva állt, bámulta a vihart. És a maga sorsára gondolt. Micsoda belső viharba került ő! A természet harca csak eláll, győz egyik, vagy másik, de az ő vihara már két éve tombol s nincs megnyugvása. Nincs reményo segítségre, neki ebbe belo kell pusztulnia. Mert hát... Nem volt ő soha, soha kocsmajáró ember, dolgozott napestig, oszt' most majdnem minden nap éjszaka jár haza. A zsendelytetőn itt is,

ott is becsurog az esőlé, a Mózsi zsidó most huzott uj cserepet a háza fölé... a pénzéből is.

Győzedelmeskedett benne az emberi é a családapa aggodalma lett urrá benne. E határozta sebtiben, hogy bemegy az asszonyhoz, megmondja nekik, hogy ez így nem lehet tovább, ne kényszerítsék őt a kocsmába, ő jó ember akar lenni.

Benyitott a szobába. Megállt a küszöbön. Az anyja kezében, mint rendesen, most is egy könyv volt, amiből imákat morzsolt. Julis a felesége az almáriumba rakosgatott. Rakosgatott, meg nyelvelt az anyósával.

— Öreg szüleinek legjobb volna már terékhez menni egy kicsit, látja, hogy itt bajt okoz.

— Édes menyem, csak nem dobnál el a saját házambul? — felelt az öreg asszony.

Nádi-Balog István nem hallgatta tovább, bevágta az ajtót, csak úgy remegett a háza, emelte a mestergerendáról a somfabotot, a falat, oszt' elindult.

— Már akkor inkább csak ezzel a vialal nézek farkasszemtel! — motyogta magának. Nagy cseppekben ereszkedett alá az eső, de Nádi-Balog István ezzel nem törődött. Elindult a viharban, meg az esőben, kettőre a Mózsi kocsmájába ért. Ahogy lépett, egy szempillantás alatt meglátta Péter öccsét, aki, különösen amióta a falu birája, nem igen szokott idejönni.

— Beszorultam! — mondja Nádi-Balog Péter kérdés nélkül bátyja fürkésző tekintetére.

— No, szerenese, hogy itt talállak, — felelt Nádi-Balog István. Még mindig az anyjának meg a hitestársának perlekedése foglalkoztatta. Amint az öccsét meglátta, nyomban határozta, hogy megtárgyalja vele az ügyet, mert ezt ő már ugyse bírja soká. Inkább visszamegy. Szép sorjában elkezdte mondanátát.

— Bizony, Péter, a mi édesanyánk az öreg, reszket a keze, minden cserepedény, minden pohár eltörik a kezében. Julis, a feleség szidalmazza emiatt, egyik veszekedés a másik után, én vagyok a közepén. Hidd el, én csak védek a legjobban. Már két éve, hogy én otthon maradásom.

— Hát bátyám, mire való ez a jó szöveg?

— Ugyan már, hova gondolsz? Pista fiam már hét éves, a kisebb meg négy. Csak nem fogom ezek előtt megverni az anyjukat.

— Hát talán elkergetnéd az anyádat a házából? — mondja Péter.

— Ez a! Ez az, amit én nem tudok ki-módolni, hogyan segítek. Ha el is megy hozzátok egy kis időre,.... de tavaly is, amikor vissza-jött, előlről kezdődött az egész. Én meg napszámba járok ide a korcsmába, hordom elte a drága pénzt, mert, mondom, nincs otthon maradásom.

Megakadt itt a beszéd fonala, gyors csendesség támadt a két testvér között. Nádi-Balog István nagyot fujt, ami beillett inkább egy mély sóhajtásnak. Majd csendes megadás-szóval szólalt meg. Olyan volt a hangja, mint egy segélykérőé, akit már az elmerülés veszélye fenyeget:

— No hát, Péter! Biró vagy, hát csak igazat tudsz tenni, beszélj, beszélj, mit csináljak?

— Hát gondolkodtam a dolgon. Eltörí-
edés anyánk a törékeny edényeket? Hát van
annéköm odahaza egy jókora fatányérom,
vél el édes szülénknek, egyen azontul abból.
Ha nehéz neki a cinkanál, faragj hozzá egy
bonyi fakanalat. Evvel oszt' nem lesz többé
aj. A szerszamos kamrát meg pucold ki, me-
szelj rajta egyet-kettőt, osztán lakjon ott édes
szülénk. Mondd meg a Julisnak, hogy ne mer-
jen odaszólni, mert a gyerekek előtt leütöd a
örökát. Majd csak rend lesz így.

Nádi-Balog István egy perc alatt átgon-
dolta a tervet. Tetszett neki. Igaza van Péter-
nek, így csend lesz, elül a vihar.

Odakint az égi vihar kitombolta magát.
A szétszakadó felhők közül előtört a napsugár.

— No, menjünk Péter, add ide a fatá-
nyért!

Nádi-Balog István a hóna alá szoritotta
a fatányért, ettől remélve életének jobbra for-
ulását. Sebten hazaért és elmondotta a ta-
lalkozás eredményét. Julis nagyokat bólo-
golt, csak akkor huzódott félre gunyosan a
szülője, mikor az ura a somfabotot emlegette.

— Holnap kimeszeled a szerszamos kam-
rát, odahuzódik édesanyám!

Később nekifogott s fakanalat faragott a
fatányér mellé.

Ott ült a pitvarajtó előtt, vágta, véste, fa-
ragsa a kanalat, anig kiformázza. Előtte állt

KOMOLY KÉRDÉS!

Miért tűri,
hogyan
kinozza a

RHEUMA, ISCHIAS, KÖSZVÉNY
oldal, hát, gerinc, szúrás
szaggatás és keresztcsont
fajdalom?

Mikor a csodás hatású
Spongillia
FÁJDALOMŰZŐ CSÜZ ÉS KÖSZVÉNYKENŐCS
BIZTOSAN MEGGYÓGYITJA!

ARAOLEI KONCZ GYÓGYSZERTÁR
és postaköltség • ODORHEIU •

a Pista gyerek. Aztán mikor az éktelen fából kikeveredett a kanál formája, örömeben, hogy ilyen jól sikerült, a gyerek kezébe adta.

— Látod-e Pista! Kész a kanál! Öreg szülénk ezzel eszik mától kezdve.

Pista gyerek forgatta, nézegette, igen tetszett neki a munka. Az apja pedig kerített egy darab üvegserepet, aztán még a szálkákat is lekapirgálta róla. Aztán ledobta a serepet a földre. Pista gyerek meg felvette, titokzatosan zsebredugta.

Lámpagyújtásnál bekerültek újra mindnyájan a szobába. Julis éppen az esti ebédre terített.

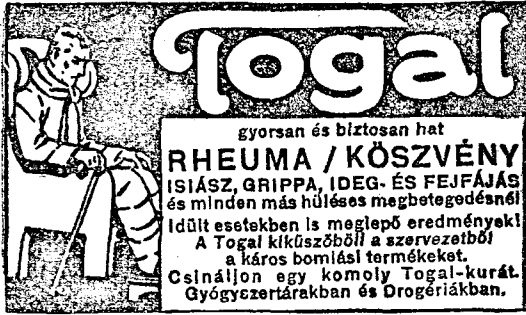
Pista gyerek meg kiment a felszerbe, előkeresett egy soványka fadarabot, meg előkerítette az apja bicskáját. Beült a szobába a kis zsámolyra, oszt' nekigyürkőzött ő is a faragásnak.

A kis szobában a lámpa gyér világításánál az asztalnál ült Nádi-Balog István, most kapta meg az ujságját, azt tanulmányozta gondosan. Öreg anyja gondolataiba merülve, egy ütött-kopott karosszékekben üldögélt, mikor Julis behozta a vacsorát.

Térül-fordul az asztal körül, mindenkinek kiosztotta a porcióját, maga mellé ültette kisebbik gyermekét. Mindenki az asztalnál ült már, csak a Pista gyerek faragesált tovább a kis zsámolyon.

— Hát te, — mondja neki az anyja — mi a csudát csinálsz? A szobát teleszórod szeméttel.

— Mi az már megént? — fordul kis fia felé az apa is.

gyorsan és biztosan hat
RHEUMA / KÖSZVÉNY
RSIÁSZ, GRIPPA, IDEG- ÉS FEJFÁJÁS
és minden más hüléses megbetegedésnél
Idült esetekben is meglepő eredmények!
A Togal kiküszöböli a szervezetből
a káros bomlási termékeket.
Csináljon egy komoly Togal-kurát.
Gyógyszertárakban és Drogeriákban.

— Faragok! — felelte kurtán a Pista gyerek.

— Azt látom, de mi a csudát farigcsálsz most olyan sürgösen? — kérdi az apja.

— A' már igaz, hiszen ráérek, mert csak édes szüléimnek faragtam fakanalat, hogy mire elvénülnek, legyen mivel kanalazniok!

Nádi-Balog István letette kezéből a kegyeret, felállt az asztaltól, aztán úgy kérdi a gyerektől.

— Mit csinálsz te?

— Faragom a kanalat édes apáméknak, hogy majd legyen mivel enniök, ha elvénül-

nek. Nádi-Balog István dermedten bámult a ártatlan gyerekekre, aki úgy állott ott, mint a tizenkét éves Jézus a farizeusok közt a jeruzsálemi templomban, hirdelve az Isten igéjét: Tiszteld atyádat és anyádat...

Nyomban átvillant az agyán a szörnyű megaláztatás, amit öreg édesanyjával tett.

Kivette az öreg asszony kezéből a fakanalat, meg elvette előle a fatálat. Leemelt a polcra egy cserép tányért, átrakta az ételt mintha oltára elé járulina, oly alázattal vonta a cserépedényt, meg a cinkanalat az öreg asszony elé.

— Julis te! — szólalt meg benne az elposztott lelkiismeret, — ha édes szüléimnek den tányért apró darabokra is tör, ezert ugyanugy eszeréptáliból fog enni, mint mi. Különben nagy baj fog veled történni Julis, es keserítsed még édesanyámat!

Öreg Balog Istvánné ezerráncu arcán esendesen lepergő könnyet dörzsölt szíjével.

Nyáry László

Apróságok • Adománys

A világ legöregebb házaspárja.

New-Yorkban közelebről ünnepelte házasságának 70-ik évfordulóját egy Callahan nevű házaspár. Az öreg férfi és asszony 70 esztendő óta élnek a legnagyobb boldogságban. Az évforduló alkalmával tartott ünnepségek után megkérdezték a házaspárt, hogy milyen tapasztalatot tettek 70 éves együttélésük alatt? Az öreg ur és az öreg asszony kijelentették, hogy a 70 esztendő alatt végig boldogan éltek és, ha megint előlről kellene, hogy kezdjék az életet, újból összeházasodnának.

Alagut a Themze alatt.

London városának forgalma annyira megnövekedett, hogy lebonyolítása óriási gondot okoz. Földalatti vasutak, magas vasutak, autók, autóbuszok, hajók olyan nagy számban közlekednek, hogy a járművek állandóan sorban haladnak az utcákon. Különösen a Themze folyón való átkelésnél fordulnak elő torlódások, mert a hidak nem bírják lebonyolítani a nagy forgalmat. Ezért London város tanácsa elhatározta, hogy alagutat épít a Themze folyó alatt. Ennek segítségével a forgalmat a hidakról részben átterelik az alagutba. A városi tanács érdekes indokolásában fejti ki, hogy az ala-

gut azért is nagyon előnyös mert légi támadás esetén szélytelenül lehet az alagutba közlekedni.

Két év óta nem alszik indiai kereskedő.

Egy dussgazdag indiai kereskedő, Rai Bahadur két év nem alszik. Kétségbeesett kezében a legkiválóbb orvoshoz fordult, hogy gyógyítsa meg. Bajára azonban senki sem tudtak orvoslást hozni. Az állandó ébrenlét miatt a kereskedő nagyon legyengült, hogy rövidesen meg fog halni. Most állandó imádkozással keres vigasztalást, amíg a változó halál meghozza az örök álmot.

Minden magyar ember jegyezze jól meg, hogy a magyar egyházak biztosító intézete a

„MINERVA BIZTOSÍTÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

tehát magyar kötelesség biztosítását ide...

Mikor nyomorék a teve?

— Hányféle teve van? —
 kérdezi a tanító a fiutól.
 — Kétféle teve van, ugymint
 egy pappu és kétpappu.
 — Hát pup nélküli teve
 van-e? — kérdezi a tanító.
 A fiu gondolkozik egy kicsit,
 majd így felel:
 — Van, de az nyomorék.

Kamara f. év április 6-án tartott permetezőgép versenyén első díjat nyert és 50 drb. permetező gép rendeléssel lett kitüntetve. A gép anyaga kemény rézlemezről préselt, szegocselés mentes, kén, réz és minden maró savnak ellenállóan készült. Ára a Magyar Népre való hivatkozással 3500 lej s ezen árban megrendelhető az összes felszerelésekkel együtt. Nyújtócső gyümölcsfa permetezéshez 250 lej. Ha tehát megfelel Önnek a gép, szíveskedjék kiadóhivatalkunkhoz írni s mi megfelelő helyre továbbítjuk levelét.

G. I. A tarack irtása legegyszerűbben kézikapával történik. A kikapált tarackot ki is kell szedni, mert a tarack földben maradt legrövidebb gyökérmardványa is újból kihajthat. Ahol nagy tömegben kell tarackot irtani, ott aratás után a tarlót sekélyen megszántjuk. Ilyenkor a tarack gyűcsomóinak egy része — ahonnan a hajtások erednek — elpusztul. A tarackot össze kell ilyenkor is szedni és elégetni. Rendszerint az egy szántást második, sőt harmadik is követheti. Ha a talaj jó erőben van, a gabona erőteljesen fejlődik, a tarack nem hatalmasodhatik el. Ezért is fontos a talaj rendszeres trágyázása. Tarack ellen pillangós-virágú takarmánynövénynek a vetésforgóba való illesztésével is jól védekezhetünk, mert ezek a növények mélyen gyökereznek, erősen beárnyékolják a talajt és így a tarack elterjedésének nem kedveznek.

G. Z. Mint levelében írja, olyan földbirtokból akar vásárolni, amelynek tulajdonosa a hagyatéki során külföldiekre hagyta. Kérdezi, hogy az ilyen birtokból vásárolhat-e, mivel attól tart, hogy kisajátítják. A

helyzet a következő: Ha belföldi falusi birtok, örökösörök során külföldi tulajdonosokra száll, a törvény arra kötelezi az új tulajdonosokat, hogy birtokukat belföldieknek adják el. Így tehát, ha a szükséges és a törvény által előírt formásokat az adás-vételi szerződés megkötése alkalmával betartja, később semmi kellemetlenség sem érheti, mert a megvásárolt birtokot nem lehet kisajátítani. Figyelmeztetjük azonban, hogy hozzáértő és szakavatott ügyvéd készítsse el a szerződést, nehogy a szerződés hiányosságából származzon kellemetlensége.

H. J. Lapunk mai számának hírvonatában foglalkozunk azzal a kérdéssel, melynek keretében az Ön panaszja is tartozik. Sajnos, mi semmit sem tudunk tenni ebben az ügyben. Szomorú, hogy régi barátság alapján sem tudta elintézni baját.

Tanácsadó

Azon előfizetőink részére, akik bármely ügyből kifolyólag tanácsra szorulnak, ezen rovatunkban készségesen megadjuk a választ. Tekintettel arra, hogy szerzőtölknek a tanácsadásért fizetniük kell, felkérjük olvasóinkat, hogy a beküldött tanácskérő levélhez mellékeljenek 20 lejt (orvosi tanácsokért 30 lejt), könnyedség okáért bélyegben, mert ennek költségeit mi nem fedezhetjük. Ha a választ levélben kívánják, ezenfelül még külső portódíj is beküldendő. Csakis azon levelekre válaszolunk, amelyekhez a 20 lejt is csatolva van. Elvontatjuk azonban azt a jogot, hogy olyan levelekre, amelyek bizalmas jellegűek: a választ lapunkban adjuk meg.

L. I. Néhány héttel ezelőtt közöltük lapunkban, hogy Dani Gerely patai kiscsajda egy új permetező gépet szerkesztett. Miután az érdeklődők aziránt, hogy szabadalmaztatva van-e ez a gép, közöltük, hogy 25042. sz. alatt megjelent a szabadalmaztatás. A legfontosabb szaktekintélyek, a legnagyobb elismeréssel nyilatkoztak róla és a Mezőgazdasági

Szerkesztői közlemények

Alább felsoroltaknak köszönetet mondunk a bejelentett új előfizetőkért.

B. I. Strugureni, G. P. Sanger, K. L. Sanvasii, M. D. Sanzieni, H. J. Zabala, Sz. L. Eliseni, V. G. Praid, B. M. Lupeni.

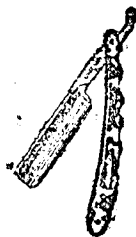
Előfizetőinkhez! Hátralekös előfizetőinket fokozatosan felszólítjuk és pedig a megyék magyar elnevezései szerint betűrendben. Felszólítjuk azokat, akikhez felhívásunk megérkezett, hogy a kitöltött postautalvány felhasználásával küldjék be hátralekös díjaikat. Vidéki megbízottaink tovább folytatják utjukat s kérjük azokat, akiket felkeresnek, hogy a náluk levő kimutatás alapján feltüntetett összeget szabályszerű nyugta ellenében fizessék ki.

Olvasóink! Köszönjük a beküldött tudósítást, közlésével azért késtünk, mert nagyon sok anyagunk volt. Ezuton is fogadják szerencsekívánatainkat azért a kiváló és lelkes munkáért, amivel a református olvasókört megteremtették. Kísérjük figyelemmel lapunknak a könyvekro vo-

Kun Mátvás Fia Rt.

CLUJ, Calea Marechal Foch Nr. 2.

Négy nemzedék évszázados tapasztalatait egyesítve, modern technikai berendezéssel és dusan felszerelt raktárral állunk nagyra-becsült megrendelőink szolgálatára. Specialisták vagyunk: acélárkban, fűszerészében, barotva készítésében, orvosi műszerek javításában.

natkozó hirdményeit és igyekezzenek állandóan új beszerzésekkel felfrissíteni könyvtárukat.

- *H. J. Vilwoorde.* Az énlaki róvásírás e. könyvet már két hete elküldtük, de tévedésből nem ajánlottan. Így a könyv ára csupán 76 lej s kérjük ezen összeget elküldeni, mert az Economianál nincsen semmi pénz Önnök.

- *A következő befolyt pénzeket nyugtázzuk:* B. Gy. Silvasul de Câmpie 75, V. D. Corund 305, Crisbav-ról: N. Gy. No 230, 450, D. A. 370 sz. 400, K. J. 126/b sz. 150, S. I. 155 sz. 150, D. M. 162 sz. 150, D. Gy. 387 sz. 300, özv. ifj. Cs. A.-né 187 sz. 225, B. J. 77 sz. 155+150, I. J. 152 sz. 155 (r. 1935 dec. 31-ig), I. J. 172 sz. 155 (1935. évre). B. J. 250, Cernatu-ról: K. J. 430 sz. 150, K. A. 434 sz. 150, P. J. 510 sz. 295, M. M. 434 sz. 350, S. M. Baciu 508 sz. 150, Satu-Nou-ról: B. S. M. 103 sz. 300, A. B. 97 sz. 250, Hitelszöv. 130, L. M. 145 sz. 250, S. M. 240 sz. 150, özv. L. J.-né 30 sz. 270, N. D. Taut 150, N. A. Bran 155, K. J. Aiud 155, Sz. L. Cetariu 150, B. F. Barghis 155, T. F. Alba Julia 305, Sz. S. Sarmas 150, T. M. Bordos 105, Ifj. B. A. Oena Sibiu 155, Hitelsz. Uioara 155, F. L. Salonta 150, G. A. Doboseni 500, L. M. Goldau 150, Hoghiz-ról: M. F. 150, K. J. 100 és O. J. 340, G. I. Urvis 305, K. M. Beius 197, T. A. Padureni 305, S. T. Zernesti 150, M. G. Turia 85, R. K. Cil 155, Belfir-ről B. F. 155 és N. A. 155, L. A. Doboli de sus 150 lej.

Apróhirdetések

Minden szó 4, vastagabb betűvel 8 lej. Legkisebb hirdetés 50 lej. Állástkeresők részére 20 szóig 40 lej. Előfizetőinknek minden szó 3, vastagabb betűvel 6 lej. Az apróhirdetési díj előre fizetendő.

Varrógépek, kerékpárok, gramofonok és ezek alkatrészeinek javítóműhelye. Pontos és gyors kiszolgálás. Baumgarten Géza, Târgu-Mureş, Str. Calarasilor No. 19.

Idegesek emberek
hamar hálnak meg!
Észlelte Ön már a közelgő idegkimerültség jeleinek valamelyikét?

Könnyű izgulékenység, lehangoltság, remegés a tagokban, nyugtalanság, szívdobogás, szédülés, féltékenység, álmatlanság, rossz álmok, érzéketlenség egyes testrészekben, leeds, túlzott ingerlékenység zajok, illatok miatt, vágyakozás kábitószerek, dohány, alkohol, tea, vagy kávé után, szempillarcbbenés, vagy káprázás, vértódulások, elfogódás, szeszélyesség, az agy, vagy a beszéd rendszertelensége, különleges vágyódások, vagy idegenkedés. Amennyiben az idegesség ezen ismertető jelei közül valamelyik erősebben, vagy többen egyszerre jelentkeznek,

ugy idegrendszere erősen meg van gyengülve

és megerősítésre, illetve kezelésre szorul. Ne hagyja tehát ezt így tovább menni, mert esetleg komolyabb bajok, mint elmezavar, félrebeszélés és öntudatlan cselekvés lehetnek a következményei és nemsokára rá következnek a test összeroppanása és a korai elhalálozás. Egészen mindegy, honnan származik az Ön idegessége. En felkérem arra, hogy írjon nekem. En hajlandó vagyok Önnök gratis és portómentesen egy egyszerű metóduddal szolgálni,

mely az Ön részére kellemes meglepetés lesz. Ön valószínű, már sok pénzt adott ki különböző szerekre és legjobb esetben ezekkel csak egy átmeneti javulást érhetett el. En biztosítom Önt, hogy én a helyes metóduddal az ideggyengeség leküzdésére ismerem.

Ezen metóduddal javulást idéz elő a hangulatában, élelörömben, energia és munkakedvében.

Már többen közölték velem, hogy módszerem után mintha ujonnan születtek volna, úgy érzik magukat. — Ezt igazolják orvosl elismerő levelek is. És Önnök csak egy levelezőlappal kerülni. — En küldök Önnök egy tanulságos könyvet teljesen díjmentesen.

Ha nem írna azonnal, akkor örizzze meg e hirdetést!

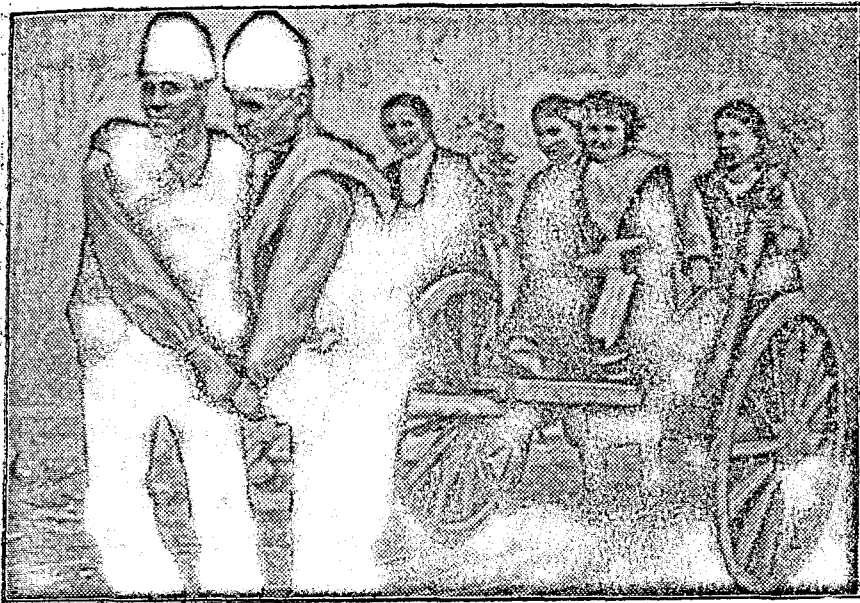
Postsammelsfelle:
Ernst Pasternack, Berlin, SO.
Michaelkirchplatz 13. Abl. 704.

Kérjen mutatószámot gyermeke számára az

UJ CIMBORA

cimű képes gyermeklapból. Megjelenik havonta háromszor
Előfizetési díj egész évre 200, félévre 100, negyedévre 50 lej.
Szerkesztőség és kiadóhivatal Cluj, Str. Baron L. Pop 5.

Bábák fisztelete Bolgárországban.

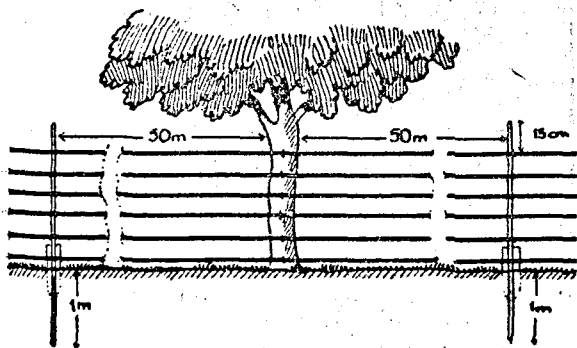
Bolgár rokonainktól nem egy tekintetben vehetnénk jó példát.

Ők Európa legszorgalmasabb és legtakarékosabb népe, akik sovány földjeiken is művelt életet tudtak teremteni. Nemcsak anyagi, de erkölcsi dolgokban is sok tekintetre méltó sajátosságai vannak nemzeti életüknek. A gyermeket nagyon szeretik. Ők nemcsak az anyák tiszteletére rendeznek ünnepnapokat, hanem a bábasszonyokat is megbecsülésben részesítik. Az évnek bizonyos napján az ifjuság magahuzta szekereken hordozza körül az áldásos működésű néniket s ugyanakkor nagy ajándékokban részesítik őket.

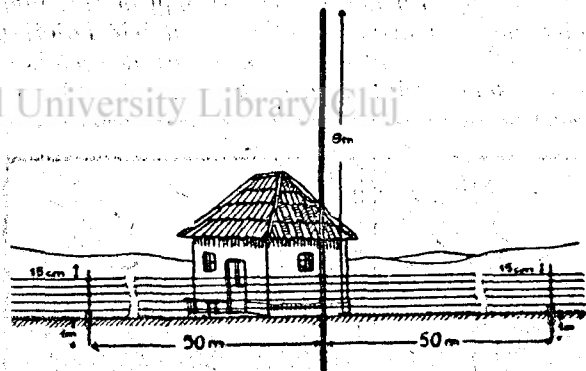
Tanuld meg!

Védekezés a legelőn villámcsapás ellen.

Nyári zivatarok alkalmával az állattartó gazdáknak sokszor okoz nagy károkat a villámcsapás. A villámcsapás ellen legelőn is lehet védekezni, erre könnyű és egyszerű mód áll rendelkezésre. Különösen veszedelmesek legelőkön a

terebélyes fák, mert mint tudjuk, az állatok és a pásztorok mindég ezek alá húzódnak, hogy menedéket találjanak a záporosó ellen. Villámcsapás nézőpontjából pedig az egyedülálló fák nagyon veszedelmesek. Az egyedülálló fák felhasználásával egyes villámcsapás felfogó készüléket lehet építeni. Építsünk a fa mellé drótkerítést úgy, hogy a drótokat a fa derekára is rászegessük. A fától ötven méter távolságra vastag dróttal kössük össze a kerítés dróttjait úgy, hogy az összekötődrót felső vége 15 centiméterre álljon

ki, az alsó vége pedig legyen egy méter mélyen a földbe ásva. Az ilyen módon felszerelt fa alatt biztos menedéket kap a csorda és a pásztor. Célyszerű a pásztor kunyhójának is egyszerű villámhárítót építeni. Nyolc méter magas oszlopot kell fölállítani a kunyhó mellé és azt ugyanilyen drótvezető szerkezettel kell ellátni, mint amilyent a fánál ismertettünk. Nagyon olcsó és biztos módon védhetjük így meg magunkat nagyobb károsodástól, sőt a halálos villámcsapást is sokan elkerülhetik, ha a legelőn ilyen berendezés van.

Hogyan lehet a horkolást megszüntetni?

Sok ember alvás közben horkol. A horkolás a környezetre nézve nagyon kellemetlen. Megszüntetésére nagyon sokféle eljárást ajánlanak, ezek azonban rendszeren nem szoktak beválni. Van azonban olyan mód, amelynek segítségével a horkolást meg lehet szüntetni. A horkolást

Azzal van a világ tele,
 Olcsó húsnak hig a leve.
 Magyar Nép-et ha olvastad:
 Mint az olaj, olyan vastag!

ugyanis az okozza, hogy a gégenyilas a fej hátrahajtott állása miatt megszükül és az alvó, hogy kellő mennyiségű levegőhöz jusson, erőlködve lélezkzik. Ebből következik, hogy legbiztosabb mód a horkolás megszüntetésére, ha megakadályozzuk a gégenyilas megszükülését. Leghelyesebb tehát, ha a horkoló ember úgy alszik, hogy fejét magasra helyezve, álla a mell felé hajoljon. Ilyen eljárás segítségével megrögzött esetekben is meg lehet szüntetni a horkolást.

Csak nem gondolja szomszéd uram, hogy én marha leszek és csinálok hitelbe egy pár drága csizmát?

— Őszintén szólva nem gondoltam, hogy maga marha, de néha téved az ember.

A magyar díszítés alapformái.

Érdekes virágelemeket közlünk mai munkánkban. Szegefű szíromból áll az első, míg többi a leegyszerűsített stílizált szegfűre emlékeztet ujszerű elgondolásban.

Levél, virágok és egy pontokkal (bogyóval) díszített szár egészítik ki gyűjteményünket.

